

Obsah

Předmluva	7
1. Vyšetření nemocného	9
1.1 Anamnéza (V. Bartáková)	9
1.1.1 Anamnéza rodinná	9
1.1.2 Anamnéza osobní	9
1.1.3 Anamnéza speciální	10
1.2 Status preasens (V. Bartáková)	10
1.2.1 Celkový stav	10
1.2.2 Místní vyšetření zevní	12
1.2.3 Místní vyšetření vnitřní	14
1.3 Postup při vyšetření ambulantního pacienta (V. Bartáková)	15
2. Principy chirurgického ošetření	19
2.1 Operační sál a zásady chování na operačním sále (V. Bartáková)	19
2.1.1 Charakteristika operačního traktu	19
2.1.2 Ambulantní operační sál	20
2.1.3 Příprava operační skupiny	20
2.1.4 Chirurgická (hygienická) dezinfekce	21
2.1.5 Příprava vlastního operačního týmu	21
2.1.6 Příprava pacienta	22
2.1.7 Příprava nástrojů	22
2.1.8 Další personál operačního sálu	22
2.2 Chirurgické instrumentarium pro tvrdé a měkké tkáně (Š. Nátek)	23
2.2.1 Úvod	23
2.2.2 Instrumentarium pro měkké tkáně	24
2.2.2.1 Řezné nástroje	24
2.2.2.2 Nástroje pro odklopení MPL a jeho odtažení během výkonu	24
2.2.3 Instrumentarium pro tvrdé tkáně	25
2.2.3.1 Rotační nástroje	26
2.2.3.2 Další kostní nástroje	26
2.2.4 Další instrumentarium	26

2.3 Základní chirurgické postupy (Š. Nátek)	27
2.3.1 Typy laloků	27
2.3.1.1 Typy řezů	28
2.3.1.2 Mukoperiostální lalok (MPL)	30
2.3.1.3 Mukózní lalok (ML)	31
2.3.2 Technika uzavření rány	31
2.3.2.1 Uzavřený způsob hojení rány (per primam)	32
2.3.2.2 Otevřený způsob hojení rány (per secundam, per granulationem)	32
2.3.2.3 Nástroje a materiály užívané při uzavření ran	33
2.3.2.4 Technika šití, typy stehů	36
2.3.2.5 Stavění krvácení	38
2.3.2.6 Hojení rány	39
2.3.2.7 Pooperační péče	40
2.3.2.8 Místní (lokální) komplikace	42
2.4 Extrakce zubu (V. Bartáková)	43
2.4.1 Indikace extrakce zubu	43
2.4.2 Kontraindikace extrakce	44
2.4.3 Příprava k jednoduché extrakci	45
2.4.4 Provedení jednoduché extrakce	49
2.4.5 Extrakční kleště a jejich použití	52
2.4.6 Extrakční páky a jejich použití	54
2.4.7 Extrakční komplikace	55
2.5 Komplikovaná extrakce (Š. Nátek)	64
2.5.1 Indikace komplikované extrakce	64
2.5.2 Kontraindikace komplikované extrakce	65
2.5.3 Diagnóza a léčebný plán	66
2.5.4 Provedení vlastního chirurgického výkonu	67
2.5.5 Extrakce zalomeného kořene	68
2.5.6 Extrakce ponechaných „vhojených“ kořenů	71
2.5.7 Extrakce retinovaných a semiretinovaných zubů	72
2.5.7.1 Extrakce retinovaných nebo semiretinovaných dolních třetích molárů	73
2.5.7.2 Extrakce retinovaných nebo semiretinovaných horních třetích molárů	76
2.5.7.3 Extrakce retinovaných horních špičáků a premolárů	78
2.5.7.4 Extrakce jiných poloretinovaných, retinovaných a přespočetných zubů	81
2.5.8 Komplikace transalveolární extrakce	81
2.5.8.1 Lokální komplikace	82
2.5.8.1 Celková komplikace	83
2.5.9 Pooperační péče po komplikované extrakci	83
2.6 Problematika periapikální patologie (Š. Nátek)	84
2.6.1 Ošetření periapikální patologie (periapikálního zánětu)	84
2.6.1.1 Patogeneze chronické apikální periodontitidy	85
2.6.1.2 Terapeutické možnosti chronické apikální periodontitidy	86

2.6.1.3	Indikace a kontraindikace periapikální chirurgie	87
2.6.2	Resekce kořenového hrotu	88
2.6.2.1	Příprava pacienta	88
2.6.2.2	Příprava personálu	89
2.6.2.3	Instrumentarium	89
2.6.2.4	Provedení výkonu	89
2.6.2.5	Poučení a kontrola pacienta	92
2.6.3	Periapikální kyretáž	92
2.6.4	Trepanace alveolu	93
2.7	Méně časté metody chirurgické léčby v orofaciální oblasti (D. Kopecká)	93
2.7.1	Kryoterapie	93
2.7.2	Laser	95
2.7.3	Elektrochirurgie	95
3.	Nejčastější onemocnění v dentoalveolární chirurgii	109
3.1	Zánětlivá odontogenní onemocnění (V. Bartáková)	109
3.1.1	Patogeneze	109
3.1.2	Periostitis processus alveolaris abscedens	111
3.1.3	Ostitis, osteomyelitis čelistních kostí	112
3.1.4	Poradiační osteomyelitida	114
3.1.5	Chronické sklerotizující osteomyelitidy	115
3.2	Záněty vedlejších nosních dutin (V. Bartáková)	116
3.2.1	Patogeneze	116
3.2.2	Akutní hnisavá sinusitida	117
3.2.3	Chronická sinusitida	117
3.2.4	Léčba sinusitidy	119
3.3	Cysty orofaciální oblasti (V. Bartáková)	120
3.3.1	Klasifikace	120
3.3.2	Kostní cysty odontogenní	122
3.3.3	Kostní cysty neodontogenní	124
3.3.4	Cysty měkkých tkání	126
3.4	Dentoalveolární poranění (Š. Nátek)	128
3.4.1	Úvod	128
3.4.2	Vyšetření a diagnostika dentoalveolárního poranění	128
3.4.3	Klasifikace dentoalveolárního poranění	131
3.4.3.1	Poranění tvrdých zubních tkání a zubní dřeně	132
3.4.3.2	Poranění parodontálních tkání (závěsného aparátu)	137
3.4.3.3	Poranění podpůrné (okolní) kosti	145
3.4.3.4	Poranění gingivy nebo ústní sliznice	145
3.4.4	Dlahovací techniky	146

4. Rentgenologie v orofaciální oblasti	149
4.1 Úvod (D. Kopecká)	149
4.2 Vznik rentgenogramu (D. Kopecká)	150
4.2.1 Zdroj záření	150
4.2.2 Objekt	152
4.2.3 Rentgenový film	152
4.3 Kvalita rentgenogramu (D. Kopecká)	154
4.3.1 Parametry přístroje	155
4.3.2 Projekce	155
4.3.3 Ostrost	156
4.3.4 Kontrast	156
4.3.5 Expoziční doba	157
4.3.6 Citlivost filmu	157
4.3.7 Vyvolávání	157
4.4 Chyby při zhotovování rentgenogramu (D. Kopecká)	158
4.5 Projekce ve stomatologii (D. Kopecká)	159
4.5.1 Intraorální projekce	159
4.5.1.1 Apikální projekce	160
4.5.1.2 Axiální projekce	163
4.5.1.3 Digitální rtg techniky ve stomatologii	163
4.5.2 Extraorální projekce zhotovené dentálním rtg přístrojem	164
4.5.3 Panoramatické snímkování	166
4.5.4 Snímky lebky	167
4.6 Interproximální projekce (D. Černý)	169
4.7 Speciální vyšetřovací metody (D. Kopecká)	174
4.7.1 Ultrazvukové vyšetření	174
4.7.2 Klasická tomografie	175
4.7.3 Počítačová tomografie	175
4.7.4 Magnetická rezonance	176
4.7.5 Scintigrafie	177
4.7.6 Rtg vyšetření s použitím kontrastních látek	177
4.8 Interpretace rentgenogramu (D. Kopecká)	179
4.8.1 Zastínění	179
4.8.2 Projasnění	180
4.9 Poškození ionizujícím zářením a ochrana před ním (D. Kopecká)	180
4.9.1 Biologické účinky ionizujícího záření	181
4.9.2 Základní principy ochrany před ionizujícím zářením	184
4.9.3 Ochrana pacientů při radiodiagnostických výkonech	185
4.9.4 Ochrana pracovníků při radiodiagnostických výkonech	186
4.9.5 Lékařské ozáření	187
4.9.6 Základní podmínky provozu pracoviště se zdroji ionizujícího záření	188